NIEUWSBRIEF

MILIEUGESCHIEDENIS LAGE LANDEN

Nr. 5 september, 2009

© IGBA-VU /JEG– Adriaan de Kraker & Henny van der Windt

Presentatie van het Jaarboek voor Ecologische Geschiedenis, 16 oktober 2009 te Amsterdam

Op 16 oktober wordt het themanummer van het ***Jaarboek voor Ecologische Geschiedenis, 2008. Klimaat en atmosfeer*** gepresenteerd. Het behandelt de ontwikkeling van het klimaat en de atmosfeer en het onderzoek hiervan. Zo wordt onder meer beschreven hoe aan de hand van gegevens over dijkherstel het stormweer in vroeger eeuwen gereconstrueerd kan worden. Uitvoerig komt de discussie over de opwarming van de aarde (met de zogenaamde hockeystick- grafiek) aan de orde en hoe de milieubeweging de klimaatproblematiek aan de orde stelde. Naar aanleiding van het verschijnen van het themanummer zal wetenschapsjournalist Karel Knip (NRC) een reflectie houden op de inhoud.

Het Jaarboek voor Ecologische Geschiedenis is een Belgisch-Nederlands wetenschappelijk tijdschrift dat bestaat sedert 1998. Thema is de geschiedenis van natuur en milieu en vooral hoe de mens daarmee omging. Langzamerhand heeft het zich een eigen plaats in de historische wereld verworven. Eerdere themanummers behandelden bijvoorbeeld waterbeheer in het verleden, de relatie tussen mens en dier en de geschiedenis van industriële technologie en vervuiling.

Het recente nummer omvat verder onder meer bijdragen over de verwoestende maar in Nederland en België nagenoeg vergeten Grote storm van 1703 en de geschiedenis van het onderzoek naar atmosferische depositie (zoals zure regen). Deze variatie aan thema's geeft goed aan hoe er door zeer uiteenlopende disciplines, van biologie en klimatologie, tot chemie, geschiedenis en sociale wetenschappen aan de problematiek van de geschiedenis van atmosfeer en klimaat onderzoek wordt verricht. De verschijning van dit themanummer is voor de redactie aanleiding tot een presentatie, waarvoor wij u gaarne uitnodigen. Bij deze gelegenheid zullen ook de meeste auteurs van de diverse artikelen aanwezig zijn

De presentatie vindt plaats in zaal 8A04 (Hoofdgebouw Vrije Universiteit aan de Boelelaan 1105, 1083 HV Amsterdam, 8^{e} verdieping)

Programma:

15.30 uur Ontvangst met koffie
16.00 uur *Welkoms woord* door Prof. Dr. Erik Thoen, voorzitter (Univ. Gent)
16.10 uur *Seizoenaliteits reconstructie met landslakken* door Dr. Kay Beets, (Fac. Aard- en Levenswetenschappen, VU, Amsterdam)
16.40 uur *Reflectie op het themanummer Klimaat en atmosfeer* door Karel Knip (wetenschapsjournalist NRC-Handelsblad)
17.00 uur Borrel

Degenen die bij deze presentatie aanwezig willen zijn, geven zich op bij Joke Stevens, E-mail: geobioarcheologie@falw.vu.nl

Nieuws van de European Society for Environmental History

Het vijfde congres van de ESEH in samenwerking met onder andere de Amerikaanse Vereniging voor Bosgeschiedenis heeft begin augustus in Kopenhagen-Malmö plaatsgevonden als het First World Congress for Environmental History (WCEH). Het congres begon op dinsdag in de Deense hoofdstad en eindigde op zaterdag in het Zweedse Malmö, waartoe alle deelnemers per veerboot de Sont werden overgezet. Vanwege de vele parallelle sessies was het ondoenlijk alle wetenschappelijke krenten uit de pap te pikken. Erg goed gekozen waren de momenten dat er een *keynote* werd gehouden, er waren dan geen andere lezingen en activiteiten. Ook erg aardig, met name voor de jongere collega´s was het plenaire forum van de vier belangrijkste tijdschriften van milieugeschiedenis. Behalve de bijdragen van collega´s Van Dam, Soens en De Kraker was het flink zoeken naar andere bijdragen uit de Benelux. Verrassend genoeg werd de keynote bij de opening gehouden door de Nederlander Paul Crutzen.
Uiteraard is hiermee niet alles gezegd over het WCEH, want men kan zich afvragen of het navolging verdient dergelijke congressen in een duur congrescentrum te houden in plaats van op een universiteit. Tijdens koffie- en lunchpauzes zochten dan ook veel collega´s hun heil even buiten op straat op zoek naar goedkoper catering. Ook het heen en weer gesjouw van het ene gebouw naar het andere om lezingen bij te wonen, verdient geen navolging, evenals de te veel parallel lopende sessies. Anderzijds was er voldoende ruimte voor networking zowel binnen het programma als daarbuiten.

Behalve de vele contacten onderling waren er ook de business meetings van verschillende verenigingen. Tijdens de plenaire vergadering van de ESEH werd de nieuwe grondwet aangenomen, meegedeeld dat te Versailles de Summerschool doorgang zal vinden en werd vernomen dat de organisatie van het 6^{e} congres in 2011 te Turku al ver gevorderd is. Eveneens gaat nu de voorgenomen Bookseries van start. Voor wat de verkiezingen betreft werd Mauro Agnoletti als een der vice-voorzitters vervangen door Christoph Mauch en Martin Knoll (secretaris) door Phia Steyn (Univ. Stirling, UK). Besloten werd ook om niet alle regionale vertegenwoordigers meer deel te laten uitmaken van de *inner board*, maar nog slechts vijf. Adriaan de Kraker blijft vertegenwoordiger voor de Benelux.
http://eseh.org/about/board/document_view

Congressen en calls …

Symposium: ”Stormvloed 1509” Geschiedenis van de Dollard zaterdag 19 september 2009

Stormvloed 1509
Op 26 september 2009 is het 500 jaar geleden dat de Cosmas- en Damianusvloed tot gevolg had dat meer dan 30 dorpen en woonsteden in het Nederlandse en Duitse R(h)eiderland verloren gingen. Bij deze catastrofe bereikte de Dollard zijn grootste omvang ooit. Bunde kwam aan zee te liggen; Winschoten lag er vlak bij. De rivier de Eems vond een nieuwe bedding, hetgeen verstrekkende gevolgen had voor o.a. de haven- en handelsstad Emden. De bocht van de Eems waaraan de Emder haven was gesitueerd verzandde allengs; een nieuwe verbinding tussen haven en rivier moest tot stand komen.
Ook in de huidige tijd worden de bewoners van het kustgebied rondom de Dollard geconfronteerd met bedreigingen door stormen en zeespiegelstijging als uitingen van een zich voltrekkende klimaatverandering. Ter bescherming moeten sluizen, dijken en stormvloedkeringen worden gebouwd en aangepast. Binnen de dijken voelt men voortdurend de dreiging van de zee daarbuiten.

Doel
Het symposium heeft tot doel de ontwikkelingsgeschiedenis van de Dollard zichtbaar te maken, en ook hoe deze samenhangt met de natuurlijke processen enerzijds (bijv. stormen) en de menselijke bewoning en gebruik anderzijds (bijv. ontginning van het veen, dijkenbouw). De ervaring uit de geschiedenis wordt doorgetrokken naar de actuele thema’s klimaatverandering, zeespiegelstijging en kustverdediging.

Programma
Acht sprekers zijn uitgenodigd. Zij vertellen over de historische Cosmas- en Damianusvloed, over het stormklimaat in de 15^{e} en 16^{e} eeuw, en over veranderingen in het stormklimaat in de 20^{e} en 21^{e} eeuw en de consequenties voor de kustverdediging. Vervolgens wordt een reconstructie gepresenteerd van de ontwikkeling van het landschap van de Dollard-regio sinds ca. 500 voor Chr. Resultaten van archeologische opgravingen documenteren de bewoning van de Romeinse tijd tot in de middeleeuwen. De belangrijke rol van de hoofdelingen in de middeleeuwen wordt toegelicht. Afgesloten wordt met een verhaal over de verdronken dorpen van de Dollard, waarin de grens tussen waarheid en mythe niet altijd duidelijk is.

In een nevenprogramma worden o.a. historische kaarten getoond, en er is een posterpresentatie van archeologisch en historisch onderzoek in Zeeland en de Jadebusen.

Taal
De voordrachten zijn deels in het Duits, deels in het Nederlands.

Betaling
Uw aanmelding is pas definitief als uw betaling is ontvangen. De kosten van deelname bedragen € 25,00 (scholieren/studenten: € 12,50). Hiervoor ontvangt u een info-map, koffie/thee, een lunch en een afsluitende borrel.

Uw betaling dient overgemaakt te worden op rekening 612147452 t.n.v. Stichting Verdronken Geschiedenis te Groningen.

Aanmelding
Aanmelding via de Stichting Verdronken Geschiedenis info@verdronkengeschiedenis.nl

Ontvangst deelnemers

Einleitung: Der Cosmas- und Damianflut, 26 september 1509
** Prof. Dr. Karl -Ernst Behre (Niedersächisches Institut für historische Küstenforschung, Wilhelmshaven)*

Stormklimaat in de Nederlanden tijdens de 15e en 16e eeuw
** Dr. Adriaan de Kraker (Instituut voor Geo- en Bioarcheologie, Vrije Universteit Amserdam)*

Das Sturmklima im 20. und 21. Jahrhunders, inkl. dessen Bedeutung für die Küstenschutz.
** Prof. Dr. Hans von Storch (GKSS Forschungzentrum, Geesthacht)*

De ontwikkeling van het Dollardlandschap op basis van bio-archeologische gegevens
** Drs. Peter Vos (Deltares, Delft) & Dr. Egge Knol (Groninger Museum)*

Lunch

Römer und Germanen an Niedersachsens Küste; die Siedlung Bentumersiel Reiderland
** Dr. Erwin Strahl (Niedersächisisches Institut für historische Küstenforschung, Wilhemshaven)*

Siedlungsverlagerungen im östlichen Dollardtrandbereich seit dem Spätermittelalter
** Dr. Johannes Ey (Niedersächsisches Institut für historische Küstenforschung, Wilhelmshaven)*

Thee en Koffie

Verdronken dorpen van de Dollard- Dichtung und Wahrheit
** Drs. Otto. S. Knottnerus (Historicus/socioloog, Zuidbroek)*

Samenvatting & Afsluiting
** Prof. Dr. Maarten Duijvendak (RU Groningen)*

Borrel

Betaling

Uw aanmelding is pas definitief als uw betaling is ontvangen. De kosten van deelname bedragen € 25,00 (scholieren/studenten: € 12,50). Hiervoor ontvangt u een info-map, koffie/thee, een lunch en een afsluitende borrel.
Uw betaling dient overgemaakt te worden op rekening 612147452 t.n.v. Stichting Verdronken Geschiedenis te Groningen.

Locatie
Ubbo-Emmius-Gymnasium
Ubbo-Emmiusstr. 6-8
Leer (Ostfr.)
09:30 – 17:00 uur.

Organisatie
Stichting Verdronken Geschiedenis
Carl-von-Ossietsky-Universität Oldenburg
Universiteit Groningen
Niedersächsisches Institut für historische Küstenforschung Wilhelmshaven
Ubbo-Emmius-Gymnasium Leer

Congres over de ‘commons’, Sheffield 15-17 september 2010

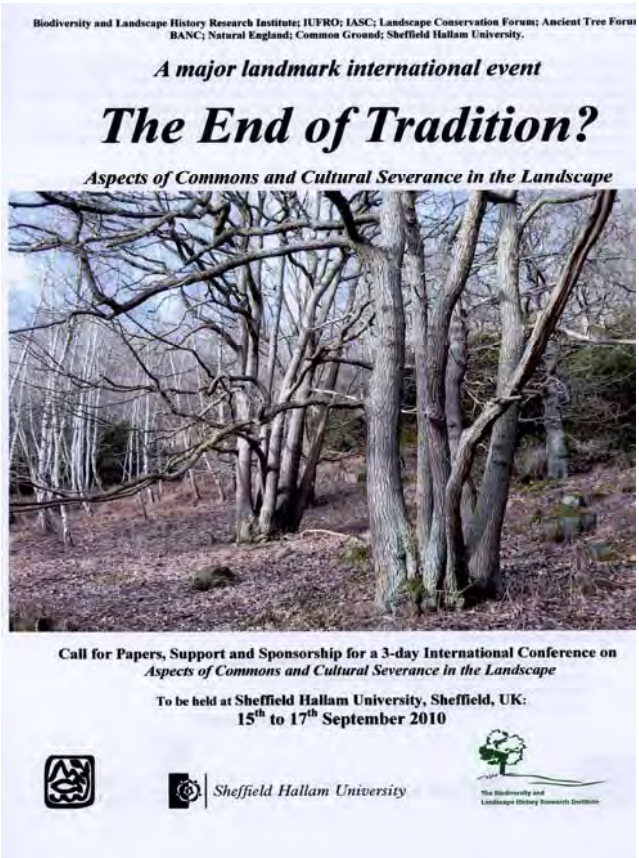

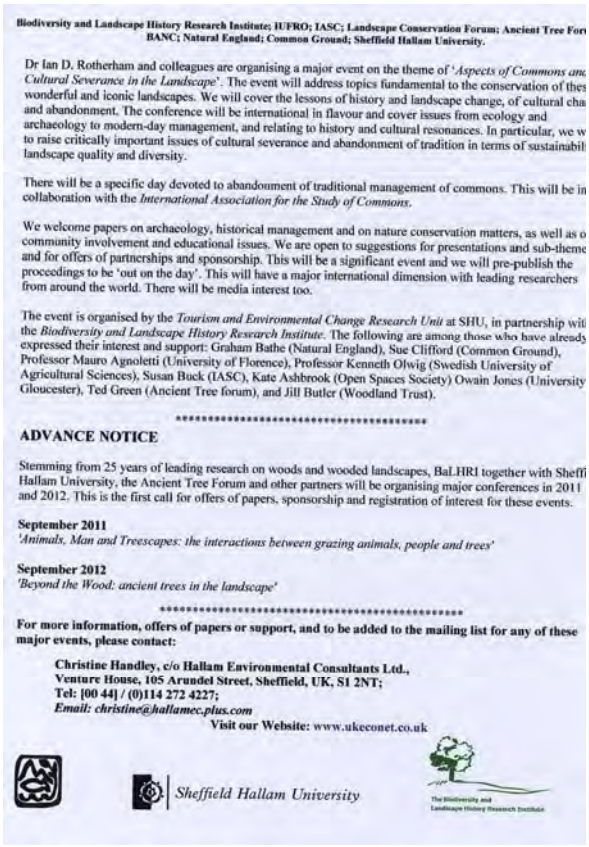

Eerste Internationale Congres Over Landschapsarcheologie, 26-29 januari 2010, VU-Amsterdam

1st international Landscape Archaeology Conference

LAC2010

26 - 28 & 29 January 2010
Amsterdam, the Netherlands

Remains of house of Erik the Red in southwest Greenland

www.vu.nl/LAC2010
LAC1020@vu.nl

vrije Universiteit *amsterdam*

Aim and Scope

The Institute for Geo- and Bioarchaeology (IGBA) and the Research institute for the heritage and history of the Cultural Landscape and Urban Environment (CLUE) at the VU University Amsterdam as well as the Cultural Heritage Agency (RCE) in Amersfoort are organising the 1st international conference on landscape archaeology LAC2010 in Amsterdam, the Netherlands, from 26 to 28 January 2010.

Landscape archaeology is the science of material traces of past peoples within the context of their interactions of the wider natural and social environment they inhabited. The mission of the congress is to have multiple sessions with papers that are as much complimentary to each other in terms of natural and cultural themes so that cultural and natural landscape archaeologists, as well as archaeologists, historical geographers, earth scientists and palaeoecologists can present and discuss. Below six congress themes are presented to invite scientists to submit their abstracts.

LAC2010 Conference themes

1. **How did landscapes change?**
   - Natural and cultural processes in the formation of landscapes
   - Landscape evolution
   - Theoretical studies

2. **Improving temporal, chronological and transformational frameworks**
   - Chronologies in landscape evolution
   - Transformations

3. **Linking lowlands to mountainous areas**
   - Impact of relative sea level changes to landscapes and their inhabitants.
   - Relation between processes in mountainous landforms, e.g. mass wasting, to settlement history
   - Relating and contrasting lowland and mountainous landscape archaeology.

4. **Applying concepts of scale**
   - Use of multiscale datasets, from test pit observations to geo(morpho)logical mapping.
   - Scale of historical landscapes and its spatial contribution to landscape archaeology.
   - Changes in theorising space in archaeology.

5. **New directions in digital prospection and modelling techniques**
   - Use of satellite imagery (high-resolution multispectral images, LIDAR, image fusion techniques) as a resource for prospecting, predicting and monitoring archaeological sites.
   - New developments in geophysical prospection techniques for prospection and site preservation (improving efficiency and reliability).

6. **How will landscape archaeology develop in the future?**
   - What is the contribution of landscape archaeology to addressing transition periods in archaeology?
   - What role can landscape archaeology have in heritage planning?

Schedule

15 October 2009
deadline for submission of abstracts for oral or poster presentations, see website for instructions

30 November 2009
deadline for early registration

15 January 2010
deadline for late registration

26, 27 & 28 January 2010
oral and poster presentations

29 January 2010
excursion

Registration and Fees

Please fill in the registration form at our website www.vu.nl/LAC2010

The conference fees include lunches, coffee and tea, reception, Thursday conference dinner & symposium.

regular:	€ 200 (early registration) € 250 (late registration)
(PhD) students:	€ 100 (early registration) € 150 (late registration)
excursion	€ 40, including lunch

Official conference language: English

No parallel sessions

A price will be awarded to the best poster

Eerste Internationale Conferentie “History of Water”, Delft, 16-19 juni 2010

Conferentie over Spoorweggeschiedenis, reizigers en de stad, Mechelen 27-29 mei 2010

Knitting the web: Railways, users and the city – Cities, users and the railways. Past Present, Future. 4th International Railway History Conference
Mechelen, Belgium
CFP – **Deadline 15 October 2009**

The conference is jointly organized by: The City of Mechelen & Heritage Centre Lamot and the International Railway History Association. The Organizing Committee invites proposals for papers to be presented at this International Conference to commemorate the 175th anniversary of the first commercial rail operations on the European continent, between Brussels and Mechelen, to be held in Mechelen, Belgium, from 27th to 29th May 2010.

This conference should shed light on the complex relationship between the railways, the cities and the users – consumers of this new transport mode. Railway lines structure cities and create landscape. Cities benefit from the railways, like railways benefit from the cities.

Railways bring in new culture, new identities and new representations. A railway station was a new object, a new place and a new building in the city's environment. With a railway station a city became part of a greater chain of production and consumption in a network without borders.

The need to accommodate the railway companies posed new questions to city councils, not only about the level of urbanism, but also about network building, the geography of transport and city architecture. Detailed research into the complex relations between cities and their rapidly growing hinterlands and into the transformation of cities by the early railway lines will help us to understand the potential of railway locations for our near future. The conference welcomes papers on the first railway experiences in Belgium and in other countries, with attention to the political, geopolitical and economic context of the early and the new adaptors, and the forms of network building, organisational structure and financing of the early projects. Experiences in a transnational context – international exchange of knowledge, etc. – are highly recommended. The conference welcomes also papers on railway stations as new places in or nearby cities; the way an identity is created within that new entry into town; the user – consumer of mobility on 19th and early 20th century railways; the decline of the railway stations in the 1950s and 60s and the revival of the railway station at the end of the 20th and the beginning of the 21st century due to new investments in public transport, implementation of high speed rail, investments in city development, etc. We especially encourage transnational and comparative approaches, and welcome proposals of a more empirical nature, as well as proposals exploring theoretical or methodological issues.

The deadline for abstracts and a short CV (max one page each; Word or rich text format only) is October 15th. 2009. Please send proposals to: trein@mechelen.be. Submitters will be notified by the programme committee by January 15th 2010. Travel costs and accommodation are paid by the organisors for the conference period (27-29 May 2010). It is the intention of the organisers to publish the papers after the conference.

Scientific Committee:
Colin Divall – Institute of Railway Studies & Transport History – University of York UK; Ralf Roth – Wolfgang Goehte University Frankfurt & IRHA – Guy Vanthemsche – Vakgroep Geschiedenis Vrije Universiteit Brussel; Nico Wouters – Heritage Centre Lamot and vakgroep Geschiedenis UA – Paul Van Heesvelde International Railway History Association.

Please contact the conveyers by trein@mechelen.be.

Dag van het historisch cultuurlandschap 2009: Oost-Nederland

Op vrijdag 30 oktober 2009 wordt voor de vierde keer de 'Dag van het Historisch Cultuurlandschap' gehouden. Deze dag wordt jaarlijks georganiseerd door de Stichting Netwerk Historisch Cultuurlandschap (NHC) en heeft dit jaar als thema 'Oost-Nederland'. De dag zal plaatsvinden in het Kulturhus 'Braakhekke', Schoolstraat 6a, 7437 te Bathmen.
Het bijgevoegde programma maakt duidelijk dat het landschap in Oost-Nederland vanuit verschillende invalshoeken is bestudeerd en nog steeds vol in de belangstelling staat. André van der Zande opent de dag met een terugblik op vier jaar als Belvederehoogleraar. In zijn inleiding *Landschap 2.0* zal hij enkele verfrissende ideeën voor toekomstig cultuurhistorisch landschapsonderzoek presenteren.

De middeleeuws archeoloog en historisch geograaf Rudolf Bergmann (Westfälisches Amt für Bodendenkmahlpflege) neemt ons mee naar het Münsterland. In zijn presentatie zal hij ingaan op de wijze waarop onze oosterburen archeologisch landschapsonderzoek uitvoeren. Interessant is om te kijken naar parallellen in de wijze van onderzoek en landschapsgenese. Vervolgens doet Jelle Vervloet (hoogleraar historische geografie) de hoofdlijnen van het door NWO/BBO gefinancierde Oost-Nederland project uit de doeken. Roy van Beek (archeoloog in het Oost-Nederland project) en Luuk Keunen (historisch-geograaf in het Oost-Nederlandproject) presenteren beiden de resultaten van het onderzoek dat zij in de afgelopen vier jaar hebben uitgevoerd. Na de lunch nemen de betrokken onderzoekers ons mee naar enkele plekken die zijn onderzocht in het kader van het Oost-Nederland Project. Terug in de zaal richten we ons op de toepassing van de nieuwe onderzoeksresultaten. Henk van Blerck (landschapsarchitect bureau Schokland) belicht de rol van cultuurhistorie binnen de gemeentelijke of regionale Landschapsontwikkelingsplannen. De dag wordt afgesloten met een beschouwing van Paul Thissen (Provincie Gelderland) over het gebruik van wetenschappelijke kennis in beleid en programmering.
Deelname aan deze dag kost 25 euro per persoon. Studenten betalen een gereduceerd tarief van 15 euro onder vermelding van het nummer van hun collegekaart. De lunch en koffie/thee tijdens de pauzes zijn bij dit bedrag inbegrepen. Aanmelding dient plaats te vinden door een gelijktijdige mededeling van aanmelding en betaling van het verschuldigde bedrag. Aanmelding kan gebeuren via info@historischegeografie.nl of aan Stichting Netwerk Historisch Cultuurlandschap, t.a.v. J. Renes, Tesselschadestraat 24, 3521 XW Utrecht. Gebruikt u daarvoor de strook op de volgende pagina.

Het verschuldigde bedrag dient te worden overgemaakt op **girorekening 786773170 t.n.v. Stichting Netwerk Historisch Cultuurlandschap te Wageningen**. Meldt u zich zo spoedig mogelijk aan, want we hebben een maximale capaciteit van 100 personen! De aanmelding is definitief als het geld op onze rekening staat en dient vóór 15 oktober te hebben plaatsgevonden.
Na afloop van het congres kunt u bovendien op eigen kosten met andere deelnemers aan de dag in Bathmen dineren. Wilt u van deze mogelijkheid gebruik maken, dan verzoeken wij u dit in de aanmelding aan te geven.
Tenslotte vragen wij u, indien u deze uitnodiging per post ontvangt, uw meest recente e-mailadres via deze aanmelding aan de Stichting door te geven. Dit maakt een efficiënte communicatie binnen het netwerk mogelijk.

Programma 30 oktober 2009

09.30 Ontvangst
09.55 Introductie door de dagvoorzitter
INLEIDING
10.00 Landschap 2.0 – André van der Zande (*Wageningen Universiteit*)
Thema Oost-Nederland
10.30 Keynote: De archeologie van Münsterland – Rudolf Bergmann *(Westfälisches Amt für Bodendenkmalpflege Münster)*

11.15 Koffiepauze
11.45 Het Oost-Nederlandproject – Jelle Vervloet (*Wageningen Universiteit*)
12.00 De archeologie van Oost-Nederland – Roy van Beek (*Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed*)
12.30 De historische geografie van Oost-Nederland – Luuk Keunen (*RAAP*)
13.00 Lunch
14.00 Excursie, aansluitend om 15.45 uur theepauze
16.00 Van nieuwe naobers en brood op de plank. Ervaringen met landschaps-ontwikkelingsplannen in de Achterhoek – Henk van Blerck (*Buro Schokland*)
16.30 Gelders DNA - Cultuurhistorische kennis voor beleid en programmering – Paul Thissen (*provincie Gelderland*)
17:00 Borrel
18:00 Diner (*facultatief*)

Aanmelding
Ja, ik meld me aan voor de Dag van het Historisch Cultuurlandschap 2009 met …… personen.

- Ik wens wel / niet * gebruik te maken van de mogelijkheid op eigen kosten met andere deelnemers te dineren na afloop van het congres.

Organisatie: _____

Naam: _____

Adres:_____

Postcode en woonplaats:_____

E-mailadres:_____

Nummer collegekaart: **_____

*) doorhalen wat niet van toepassing is. **) indien van toepassing

Divers Nieuws (promoties, studieplaatsen...)

Op 28 oktober hoopt Anton M.M. van Haperen in de aula van de Universiteit van Wageningen te promoveren, aanvang 16.00 uur. Zijn dissertatie *Een wereld van verschil; landschap en plantengroei van de duinen op de Zeeuwse en Zuid-Hollandse Eilanden*. (auteur: Anton M.M. van Haperen). Meer hierover volgt in de volgende nieuwsbrief.

Verder komt reeds in september de promotie van Han van Zwet, *Lofwaerdighe dijkckagies en miserabele polders. Een financiële analyse van landaanwinningsprojecten in Hollands Noorderkwartier 1597-1643.*

Intussen is de electronische versie van Environmental history of the Rhine-Meuse Delta van Piet Nienhuis (VU) beschikbaar.

Daniela Bonora presenting and requesting:

Daniela Bonora (26 years). MSc graduate from the University of Cape Town (South Africa), now living in Amsterdam.

I have obtained three degrees from the University of Cape Town, South Africa, namely:

1. MSc in the Department of Botany (2009)
2. BSocSci (Honours) in Environmental and Geographical Science (2006)
3. BSocSci with majors in History and Environmental and Geographical Science (2005)

MOST RECENT RESEARCH

Master's Thesis: An environmental history of the Cederberg Wilderness Area: changing climate, land use and vegetation patterns

Through extensive fieldwork and the analysis of historical as well as original data, I investigated how climate and land use practices have changed in the Cederberg Wilderness Area (located in the Western Cape, South Africa) over the last century and how these changes have affected vegetation patterns. Along with a description of the major geological, climatic and vegetation gradients in the study area, changes in rainfall, temperature, A-pan evaporation and fire regimes over the 20th century were analyzed from official records. The changes in land use and its impacts on Cederberg landscapes were assessed through a combination of archival sources, repeat photography and oral history. A zonal theme was adopted to analyze the environment of the Cederberg, and land use and landscape changes of the lowlands, midlands and uplands were examined independently. The results of this thesis are relevant for land owners, agriculturalists, conservationists and the tourism industry, and by using repeat photograph pairs, it provides a richly illustrated account of changes in the region over the last 100 years.

BROADER RESEARCH INTERESTS IN THE FIELD OF ENVIRONMENTAL HISTORY

I am interested in the interaction between humans and the natural environment and the study of land use and landscape change. More specifically I am interested in the determination between climatic and anthropogenic variables as fundamental drivers of change to natural systems. My experience lies in working with contemporary land use and landscape change (i.e. the last 100 years); however I would also be interested to work within a longer historical time frame. Coming from a cross-disciplinary background (the Natural Sciences and the Social Sciences); I am interested in matters pertaining to both cultural environmental history and physical environmental history.

Nieuw te verschijnen boeken en andere publukaties

Circa 190 blz. Euro 25,-
ISBN 978-90-8704-132-8
Uitgeverij Verloren
Postbus 1741
1200 BS Hilversum

JAN VAN DEN NOORT

Boeren, burgers en buitenlui

Waterschapsgeschiedenis in de Brabantse Delta

Waterschappen zijn respectabele oude organisaties met wortels tot in de Middeleeuwen. Maar heel af en toe zit er een jonkie tussen, zoals Waterschap Brabantse Delta, amper vijf jaar oud. Maar achter dat jeugdige uiterlijk gaat een eeuwenoude geschiedenis schuil. Zo'n tweehonderd waterschappen gingen Brabantse Delta voor en hun DNA is nog duidelijk herkenbaar in het nieuwe waterschap. Waar vroeger polders, dijken en sluizen een hoofdrol speelden, ligt het accent vandaag de dag op de zuivering van afvalwater.

De Rotterdamse historicus en cartograaf Jan van den Noort laat zien hoe die lappendeken van polders en poldertjes werd samengevoegd en welke rol het verlangen naar schoon water daarbij speelde. Brabant liet zich niet gemakkelijk kennen, maar het is een verbluffend rijke geschiedenis geworden. Die rijkdom wordt nog onderstreept door verrassende foto's van Joop Reijngoud, heldere kaartjes van de auteur en een fris ontwerp van Karin ter Laak.

LANDMARK COLLECTOR'S LIBRARY

THE LOST FENS

OF CAMBRIDGESHIRE LINCOLNSHIRE & YORKSHIRE

THE UNTOLD STORY OF ENGLAND'S GREATEST ECOLOGICAL DISASTER

Dr. Ian D Rotherham

Specification

ISBN
978 184306 4213

Price
£19.99

Pages
192

Binding
Paperback

Size
246mm x 174mm

Publication date
August 09

Author
Rotherham. Dr I D

Landmark Publishing Limited
The Oaks, Moor Farm Road West,
Ashbourne, DE6 1HD
Tel: 01335 347349

Description

Vast tracts of England were formerly fenland, which have been erased from the landscape and from memory. This book is a history of the cultural landscape of the Lincolnshire and Cambridgeshire fenlands stretching from the Humber to Norfolk. It draws together the story of a changing landscape, the lost cultures and ways of life and the wildlife that has also gone. Well illustrated with maps, photographs, paintings and extracts from historical documents. We believe this is the first book on this subject.

Subject to alteration without notice. Cover subject to change. May 09

ORDER FORM • ORDER FORM • ORDER FORM • ORDER FORM • ORDER FORM • ORDER FORM • ORDER FO

● Please supply ..... copies of The Lost Fens at £19.99 each
Includes delivery to mainland UK

❑ I enclose a cheque for £..... Cheque payable to Landmark Publishing

❑ Or please debit my: Visa ❑ Master Card ❑ Maestro (Switch) ❑

Card No: ❑❑❑❑ ❑❑❑❑ ❑❑❑❑ ❑❑❑❑

Expiry date: ❑❑❑❑ Issue No: ❑❑ Start Date: ❑❑❑❑ CV2 Code: ❑❑❑

Name: _____

Address: _____

Postcode: _____ Telephone: _____

Please return the order form to:
Landmark Publishing, The Oaks, Moor Farm Road West, Ashbourne, Derbyshire, DE6 1HD

Global Environment - A Journal of History and Natural and Social Sciences **publishes articles, book reviews, interviews, scientific projects, political documents, bibliographies on the environment and world history, with special regard to the modern and contemporary ages. A medium for communication and discussion between scholars from very distant - culturally as well spatially - parts of the world, seeking to highlight the relationship between global phenomena and local factors**

Price each issue: € 22,50; Pages: 288; Issn: 1973-3739; Language: English

online subscription and purchase (carta si – visa – master card)
www.xledizioni.com; email: info@xledizioni.com

OR CONTACT EDITORIAL ASSISTANT: EMILIA DEL GIUDICE
INSTITUTE OF STUDIES ON MEDITERRANEAN SOCIETIES, NATIONAL RESEARCH COUNCIL,
VIA PIETRO CASTELLINO 111, NAPOLI – ITALY – TEL +39 081 6134086 – FAX +39 081 5796467
E-MAIL: DELGIUDICE@ISSM.CNR.IT – WWW.GLOBALENVIRONMENT.IT

Supporting foreign subscription (Europe and the rest of the world): 100.00 Euro.
One year (2 issues). Shipping charges are included.

Supporting Italian subscription: 70.00 Euro. One year (2 issues). Shipping charges are included.

Foreign subscription (Europe and the rest of the world): 50.00 Euro. One year (2 issues).
Shipping charges are included.

Italian subscription: 100.00 Euro. One year (2 issues). Shipping charges are included.

Cash and delivery term:

Paying by **credit card** and **Cash on delivery**, shipping terms are:
For Italy: 5-7 working days; For Europe and the rest of the world: 7-10 working days

Paying by **Bank transfer** and **Postal payment slip**, shipping terms are:
For Italy: 8-12 working days; For Europe and the rest of the world: 10-15 working days

Your order will be delivered after the bank transfer is received

The bank transfer and postal payment description must indicate *the number and date order, the purchaser name and surname*: **Bank transfer** to: XL edizioni Sas di Stefania Bonura
Bank: Banca popolare Etica; Iban code: IT76E0501803200000000122217; Bic/Swift: CCRTIT2184D

PEAT AND PEAT CUTTING

IAN D ROTHERHAM

SHIRE LIBRARY

SHIRE LIBRARY

PEAT AND PEAT CUTTING

This book is an account of the unique history and culture of peat, peat bogs and how they have been used by man over thousands of years. A natural fuel that has sustained communities for generations, peat is today close to extinction as a resource, and the abandonment of ancient traditions and the destruction of most sites means this rich source of history and ecology has been largely overlooked. Ian D. Rotherham redresses the balance with the story of peat usage since the Iron Age, taking a regional tour of the history, rich cultural attachments and traditions of peat from the English lowland Levels and Fens, to the Scottish Highlands and Islands, and the vast peat bogs of Ireland. He also explores the highly localised techniques and tools used in the extraction and processing of peat, and its diversity as a fuel and in many other applications.

Ian D. Rotherham, ecologist and landscape historian, is Reader in Tourism and Environmental Change at Sheffield Hallam University. An international authority on cultural and historical aspects of landscapes, especially peat bogs and peatlands, he also writes and broadcasts on environmental issues.

www.shirebooks.co.uk

UK £5.99 US $12.95 CAN $14.95

ISBN 978-0-7478-0705-6

9 780747 807056 51295

Circa 130 blz. Euro 15,-

BERTUS WOUDA

Een stijgende stand met zinkend land

Vier waterbeheersingssystemen in de periode 1441-1800 in polder Nieuw-Reijerwaard

In de jaren 1440-1880 kende polder Nieuw-Reijerwaard vier opeenvolgende waterbeheersingssystemen. Deze systemen worden door Bertus Wouda beschreven. Het gaat dus niet om die ene poldermolen of die ene boezem,

ISBN
978-90-8704-124-3
Uitgeverij Verloren

Circa 350 blz. Euro 29,-
ISBN
978-90-8704-123-6
Uitgeverij Verloren

CORNELIS DEKKER en
ROLAND BAETENS
Geld in het water
Antwerps en Mechels kapitaal in Zuid-Beveland na de stormvloeden in de zestiende eeuw

De strijd tegen het water – en dikwijls ook om het water – is een constante in de Zeeuwse geschiedenis. Deze studie is gewijd aan de stormvloeden in de zestiende eeuw en de gevolgen daarvan voor bewoners en bestuurders van met name Zuid-Beveland. De overstromingen hebben het landschap en de loop van de Schelde diepgaand beïnvloed. Voor de herdijking van ondergelopen land was veel kapitaal nodig. Dat werd verschaft, via leningen en beleggingen, door zo'n 250 kooplieden, financiers en patriciërs uit Antwerpen en Mechelen, waaronder de absolute top van de internationale handelswereld uit die tijd. Prosopografisch onderzoek naar deze beleggers verschaft inzicht in de familiale en zakelijke netwerken die achter hun optreden schuil gingen.

De interdisciplinaire – historisch-geografische, waterstaatkundige en sociaal-economische – benadering en het grensoverschrijdende karakter werpen een nieuw licht op de relatie Zeeland-Brabant op een scharniermoment in de geschiedenis van de Nederlanden.

Circa 272 blz. Euro 29,-
ISBN 978-90-8704-117-5
Uitgeverij Verloren

AD VAN BEMMEL
De Lekdijk van Amerongen naar Vreeswijk
Negen eeuwen bescherming van Utrecht en Holland

De Lekdijk van Amerongen naar Vreeswijk is een van de belangrijkste rivierdijken van ons land. Deze zogeheten Lekdijk Bovendams (33 kilometer) beschermt al zo'n negenhonderd jaar Utrecht en Holland. Sociaal-geograaf Ad van Bemmel beschrijft de dijkaanleg, de relatie met de ontginning van het land achter de dijk, de dijkdoorbraken en het onderhoudsysteem van de dijk, de zogenaamde verhoefslaging. Dit uit de Middeleeuwen daterende systeem hield in dat honderden dijkplichtigen de dijk zelf onderhielden. De laatste resten hiervan zijn pas enkele decennia geleden verdwenen. Het boek is voorzien van een groot aantal illustraties en kaarten, waarvan een deel niet eerder is gepubliceerd. Het bevat ook veel persoonlijke verhalen: onderhoud van dijken is mensenwerk.

Ad van Bemmel verbindt de geschiedenis van de Lekdijk nadrukkelijk met de huidige aandacht voor toekomstige hoge waterstanden en het overheidsbeleid 'Ruimte voor de Rivier'.

Boek over de Verdronken Grote Waard-Biesbosch

Wikaart, V., H. van Engen, K.A.H.W. Leenders, C.H.M. de Bont, P.J.M. Martens, I.S. Zonneveld, H. Werther. *'Nijet dan water ende wolcken'. De onderzoekscommissie naar de aanwassen in de Verdronken Waard (1521-1523).* Tilburg (Stichting Zuidelijk Historisch

Contact), 2009. (ca. 250 blz, ill., litlst., indices, ISBN/EAN: 978-90-70641-89-4)

Hierin:
Bont, C.H.M. de. 'Schoone cleijlanden bewassen met gras'. Veenontginningen in de Langstraat.
Bont, C.H.M. de. Toelichting bij de reconstructiekaart van de Biesbosch en het estuarium van de Langstraat in de zestiende eeuw.
Engen, H. van. 'Om te weten up wat tittel de anwassen ende visscherijen ganvaert worden'. De onderzoekscommissie naar de Verdronken Waard.
Engen, H. van. Het handschrift met de Informatie roerende den Verdroncken Waert in Zuijthollant.
Leenders, K.A.H.W.. 'Zoe lanck ende breedt alst oijt hadde geweest bij staende lande'. Het landschap van de Grote Waard vóór 1421.
Leenders, K.A.H.W.. 'Die inundacie ende inbreck van onsen Grooten Waert'. De verdrinking van de Grote Waard.
Martens, P.J.M.. 'Veel vuijcken staende int water'. De visserij in de Verdronken Waard.
Zonneveld, I.S.. 'Mair leijt alle getijden droech' Het zoetwatergetijdengebied, een onbekend landschapstype.
Zonneveld, I.S.. 'Schoen riet, rijs ende grienten'. Begroeiing en benutting van de Verdronken Waard.

Tenslotte een nieuw internationaal tijdschrift

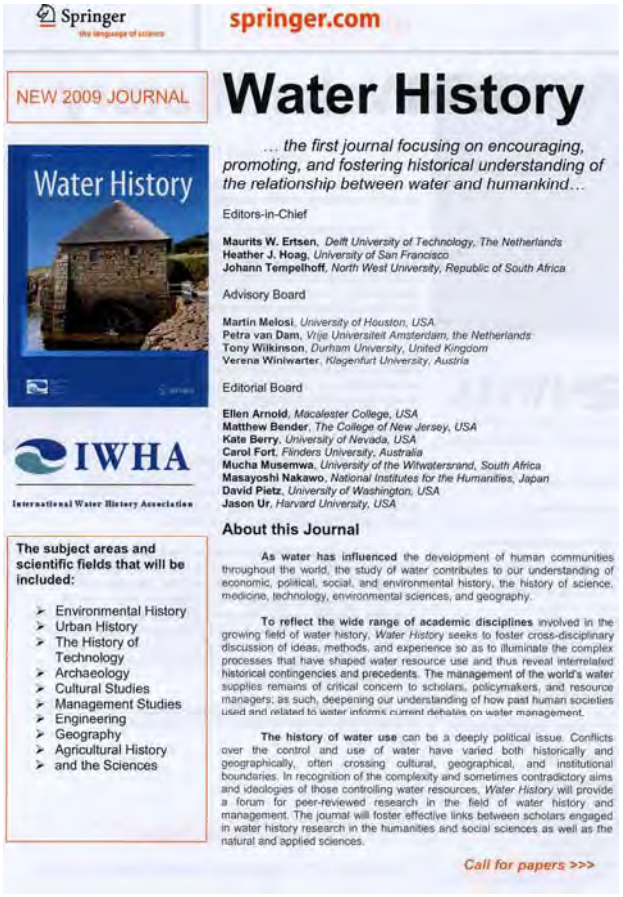

Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis

Rectificatie
De richtlijnen voor artikelen voor het Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis zijn te verkrijgen bij: Henk.Buijcks@bhic.nl

© Kopij Nieuwsbrief Milieugeschiedenis Lage Landen: Adriaan.de.Kraker@falw.vu.nl
De NMLL is ook te lezen of downloaden http://www.falw.vu.nl/nl/onderzoek/geo-and-bioarchaeology/collaboration/newsletter/index.asp